

ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان

محمد سبزی^۱، یوسف شاهی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد ساوه، ساوه، ایران

^۲استادیار گروه روان شناسی، دکتری تخصصی روان شناسی عمومی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات و حافظه فعال دانش آموزان بود. طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه تحقیق شامل ۱۷۳ نفر از مادران و دانش آموزان بود که به صورت خوشایی چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه هوش هیجانی سیبریا شرینگ، پرسشنامه اختلالات رفتاری وودورث و آزمون حافظه فعال دانیمن و کارپنتر بود. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری ضریب همبستگی ساده پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده شد. نتایج حاکی از آن بود که بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری دانش آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد و بین هوش هیجانی والدین (مادر) با حافظه فعال دانش آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتایج رگرسیون نشان داد که هوش هیجانی والدین (مادر) بصورت منفی پیش‌بینی کننده اختلالات رفتاری دانش آموزان می‌باشد و هوش هیجانی والدین (مادر) بصورت مثبت پیش‌بینی کننده حافظه فعال دانش آموزان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، اختلالات رفتاری، حافظه فعال.

مقدمه

نوجوانی یکی از مهمترین دوران دانش آموزی است و از نظر نظریه پردازان یک دوره طوفان و فشار است. در این دوران اختلالات رفتاری می‌تواند تعادل عملکرد روانی آنان را برهم بزند و بروز اختلالات رفتاری در نوجوانان به شدت به محیط خانواده که هسته اصلی و شالوده اصلی تشکیل شخصیت نوجوانان است، بر می‌گردد (احدى و جمهري، ۱۳۹۰).

اما باید گفت تحقیقات درباره تأثیر هیجان والدین و هوش هیجانی والدین بر عملکردهای تحصیلی دانشآموزان و همچنین شکل گیری رفتارهای کودکان بسیار گسترش یافته است. توجه به هوش هیجانی والدین در محیط خانواده دارای اهمیت است، زیرا هیجانات می‌توانند اطلاعات مفیدی را که برای سلامت روانی مهم هستند فراهم کنند و سبب بروز رفتار مناسب در محیط خانواده شود (زوکووا^۱، ۲۰۱۴).

باید گفت اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می‌تواند معلول عوامل عاطفی و شناختی- هیجانی در والدین باشد و بررسی عوامل مرتبط با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می‌تواند بازخورد مناسبی در جهت کاهش بروز اختلالات رفتاری و افزایش میزان حافظه فعال بدهد؛ بنابراین پژوهش در این راستا صورت پذیرفت.

بیان مساله

دانش آموزان نوجوانان، پختگی هیجانی، اجتماعی آنان وابسته به نوع جوختانه و جامعه آموزشی است و دانش آموزان این دوره به دلیل اینکه در پایه حساسی هستند و چالش‌های متعددی در ابعاد تحصیلی، خانواده و نظام آموزشی را تجربه می‌کنند که چهار اختلالاتی می‌شوند (میلر، ۲۰۱۳).

در سال‌های اخیر تمایل فرایندهایی برای تشخیص نوجوانانی که در معرض خطر مشکلات رفتاری هستند مشاهده می‌شود. این توجه تا حدود زیادی به این دلیل است که نوجوانانی که مشکلات رفتاری مانند پرخاشگری و مشکلات توجه دارند، در معرض خطر بیشتری برای ابتلاء به اختلالات شناختی قرار دارند (قطبی، ۱۳۹۵).

اما باید گفت اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می‌تواند با عامل هیجانی در ارتباط باشد. یکی از عوامل هیجانی که در این پژوهش ارتباط آن با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان بررسی می‌گردد، هوش هیجانی در والدین دانش آموزان است. لاور و تونی^۲ (۲۰۱۶) در طی مطاله‌ایی بر روی دانش آموزان گزارش کردند که بین هوش هیجانی با حافظه فعال رابطه منفی معناداری وجود دارد. در این پژوهش مشخص شد که هوش هیجانی پیش بین افزایش حافظه فعال است. اپا^۳ و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیقی به این نتایج دست یافتند که هوش هیجانی می‌تواند افزایش حافظه فعال در کودکان را پیش بینی کند و افزایش هوش هیجانی با حافظه فعال رابطه مستقیمی دارد.

بنا به آنچه بیان شد مسئله اختلالات رفتاری و میزان حافظه فعال دانش آموزان می‌تواند از والدین نشات بگیرد و میزان این ابعاد می‌تواند تحت تأثیر میزان هوش هیجانی در والدین باشد؛ بنابراین در پژوهش حاضر این مسئله مدنظر است که آیا بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان رابطه وجود دارد؟

ضرورت و اهمیت پژوهش

پژوهش در این زمینه می‌تواند در بهبود حافظه فعال و کاهش اختلالات رفتاری دانش آموزان کمک شایانی نماید و نقش هوش هیجانی در بستر خانواده و والدین را بازخورد دهد. لذا پژوهش در این زمینه می‌تواند گامی نو در زمینه پژوهشی در سطح کشور باشد و بازخورد مناسبی را به سازمان آموزش و پرورش، مدارس و نیز خانواده‌ها دهد؛ بنابراین پژوهش در این راستا مهم و ضروری تلقی می‌شود.

¹- Zuskova²- Lawer & Toni³- Epa

روش پژوهش

روش تحقیق حاضر با توجه به هدفها و ماهیت فرضیه‌های پژوهش توصیفی از نوع همبستگی انتخاب شد. در این پژوهش با توجه به هدفها و ماهیت فرضیه‌های پژوهش، روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی انتخاب شد. جامعه آماری در پژوهش حاضر عبارت از کلیه دانشآموزان و مادران آنان در مدارس راهنمایی شهر ساوه در سال ۱۳۹۶ بود که شامل ۴۵۰۰ شدند. نمونه این پژوهش شامل ۱۷۳ مادر و دانشآموز شد که بصورت خوشه‌ایی چند مرحله‌ایی انتخاب شدند. بدین ترتیب که ابتدا شش مدرسه راهنمایی پسرانه (سه مدرسه) و دخترانه (سه مدرسه) بصورت تصادفی انتخاب شد و سپس از هر مدرسه دو کلاس انتخاب شد و از بین دانشآموزان کلاس‌های انتخابی که شامل ۵۹۸ نفر شدند براساس جدول مورگان و با توجه به تعداد، ۲۳۲ دانشآموز مادران آنان انتخاب شدند ولی به دلیل برگ سفید گذاشتن برخی از پرسشنامه‌ها توسط مادران و دانشآموزان نمونه ریزش داشت و نمونه تحقیق شامل ۱۷۳ مادر و دانشآموز شد.

ابزار پژوهش

الف) پرسشنامه هوش هیجانی

برای سنجش هوش هیجانی والدین از پرسشنامه استاندارد هوش هیجانی سیربریا شرینگ استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۳ سؤال با مقیاس لیکرت است که از ۱ تا ۵ نمره گذاری می‌شود؛ و هدف آن ارزیابی میزان هوش هیجانی است (عسگری و همکاران، ۱۳۹۰). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد.

ب) پرسشنامه اختلالات رفتاری

در این تحقیق از پرسشنامه شخصیتی وودورث که ۷۶ سؤالی است و برای اندازه گیری اختلالات رفتاری نوجوانان با محدوده سنی ۱۲-۱۸ سال ساخته شده است و یکی از بهترین وسایل اندازه گیری مشکلات روانشناسی نوجوانان محسوب می‌شود، استفاده شد. این پرسشنامه ۸ اختلال روانشناسی شامل هیجان پذیری، وسوس، گوشه گیری، تمایلات پارانوئیدی، تمایلات افسردگی، تمایلات تهاجمی، تمایلات بی قراری و تمایلات ضداجتماعی را اندازه گیری می‌کند. نحوه نمره گذاری آن بصورت طیف لیکرت از یک تا پنج می‌باشد (عسگری و همکاران، ۱۳۹۰). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ تا ۰/۸۱ بدست آمد.

ج) آزمون حافظه فعال

آزمون سنجش ظرفیت حافظه فعال جهت سنجش ظرفیت حافظه فعال توسط دانیمن و کارپنتر (۱۹۸۰) ساخته شده است. آزمون فوق شامل ۲۷ جمله است که در شش بخش، از بخش دو جمله‌ای تا هفت جمله‌ای تقسیم و طبقه‌بندی شده است. ویژگی اصلی این آزمون سنجش همزمان دو بخش حافظه فعال (پردازش و اندوزش) در ضمن انجام یک فعالیت ذهنی است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ بدست آمد.

یافته‌های تحقیق

فرضیه اصلی

برای بررسی فرضیه اصلی تحقیق، از روش ضریب همبستگی ساده پیرسون استفاده شد.
- بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانشآموزان رابطه وجود دارد.

جدول ۱: رابطه هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان

متغیر پیش بین	تعداد	هوش هیجانی والدین (مادر)	سطح معناداری	
			ضریب همبستگی	
هیجان‌پذیری	۱۷۳	-۰/۱۶	-۰/۰۳	
وسواس	۱۷۳	-۰/۱۵	۰/۰۴	
گوشه‌گیری	۱۷۳	-۰/۱۹	۰/۰۰۹	
تمایلات پارانوئیدی	۱۷۳	-۰/۲۵	۰/۰۰۱	
تمایلات افسردگی	۱۷۳	-۰/۲۰	۰/۰۰۸	
تمایلات تهاجمی	۱۷۳	-۰/۱۸	۰/۰۱	
تمایلات بی‌قراری	۱۷۳	-۰/۱۵	۰/۰۳	
تمایلات ضداجتماعی	۱۷۳	-۰/۲۰	۰/۰۰۸	
حافظه فعال	۱۷۳	۰/۲۱	۰/۰۰۵	

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌گردد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری هیجان‌پذیری دانش آموزان برابر $-0/16 = r$ می‌باشد که در سطح $0/03 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری وسوسی دانش آموزان برابر $-0/15 = r$ می‌باشد که در سطح $0/04 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری گوشه‌گیری دانش آموزان برابر $-0/19 = r$ می‌باشد که در سطح $0/009 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات پارانوئیدی دانش آموزان برابر $-0/25 = r$ می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات پارانوئیدی دانش آموزان برابر $-0/20 = r$ می‌باشد که در سطح $0/001 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات افسردگی دانش آموزان برابر $-0/20 = r$ می‌باشد که در سطح $0/008 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تهاجمی دانش آموزان برابر $-0/18 = r$ می‌باشد که در سطح $0/001 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات بی‌قراری دانش آموزان برابر $-0/15 = r$ می‌باشد که در سطح $0/003 = r$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات ضد اجتماعی دانش آموزان برابر $-0/20 = r$ می‌باشد که در سطح $0/008 = r$ معنادار می‌باشد.

به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) با اختلالات رفتاری هیجان‌پذیری، وسوسی، گوشه‌گیری، تمایلات پارانوئیدی، تمایلات افسردگی، تمایلات تهاجمی، تمایلات بی‌قراری و تمایلات ضد اجتماعی دانش آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد که ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و حافظه فعال دانش آموزان برابر $-0/21 = r$ می‌باشد که در سطح $0/05 = r$ معنادار می‌باشد؛ به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانش آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

فرضیه‌های فرعی

برای بررسی فرضیه‌های فرعی از روش گرسیون چند متغیره به روش ورود استفاده شد. قبل از تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه‌ها، برای اطمینان از این که داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیربنایی تحلیل رگرسیون را برآورد می‌کنند، به بررسی آن‌ها پرداخته شد. بدین منظور نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنف جهت پیش فرض نرمال بودن توزیع نمرات در جامعه، برای متغیرهای پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: نتایج آزمون کلموگروف - اسمایرنف در مورد پیش فرض نرمال بودن توزیع نمرات

کلموگروف - اسمایرنف		نرمال بودن توزیع نمرات
معنی داری	آماره	
۰/۱۵	۰/۱۳	هوش هیجانی
۰/۱۸	۰/۱۹	هیجان‌پذیری
۰/۱۶	۰/۱۱	وسواس
۰/۰۸	۰/۲۰	گوشه‌گیری
۰/۱۶	۰/۱۴	تمایلات پارانوئیدی
۰/۱۷	۰/۱۱	تمایلات افسردگی
۰/۲۰	۰/۰۸	تمایلات تهاجمی
۰/۱۵	۰/۱۳	تمایلات بی‌قراری
۰/۱۶	۰/۱۵	تمایلات ضداجتماعی
۰/۱۴	۰/۱۷	اختلالات رفتاری
۰/۱۵	۰/۱۶	حافظه فعال

همانگونه که در جدول ۲ مشاهده می‌گردد، فرض صفر برای نرمال بودن توزیع نمرات در متغیرهای هوش هیجانی، اختلالات رفتاری و حافظه فعال تأیید می‌گردد. یعنی پیش فرض نرمال بودن توزیع نمرات متغیرها تأیید گردید.

جدول ۳: آزمون دوربین - واتسون

وضعیت	مقدار بدست آمده	مقدار مطلوب	آزمون
عدم همبستگی بین خطاهای	۲/۰۵	۱/۵ < d < ۲/۵	آزمون دوربین واتسون
عدم همبستگی بین خطاهای	۲/۰۵		

همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، با توجه به این که آماره مورد نظر در بین ۲/۵ و ۱/۵ می‌باشد بنابراین عدم همبستگی بین خطاهای پذیرفته می‌شود و امکان استفاده از رگرسیون وجود دارد.

۱- اختلالات رفتاری دانشآموزان را می‌توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بینی کرد.

جدول ۴: خلاصه مدل پیش‌بینی اختلالات رفتاری دانشآموزان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

خطای استاندارد	R ² تنظیم شده	R ²	R	آماره مدل
۵۶/۹۹	۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۲۳	مدل پیش‌بینی اختلالات رفتاری

همان‌طور که در جدول ۴ ملاحظه می‌شود، براساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود، بین متغیر پیش‌بین هوش هیجانی والدین (مادران) با اختلالات رفتاری دانشآموزان همبستگی چندگانه ($MR=0/23$) وجود دارد و نتایج

نشان داد که ۵ درصد واریانس اختلالات رفتاری دانشآموزان بوسیله متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) قابل تبیین است.

جدول ۵: تحلیل واریانس مدل اختلالات رفتاری دانشآموزان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

آماره	مجموع مربعات	درجه آزادی	باقیمانده مربعات	سطح معناداری	F
رگرسیون	۳۲۳۵۳/۶۶	۱	۳۲۳۵۳/۶۶	۰/۰۰۲	۹/۹۵
باقیمانده	۵۵۵۵۶۵/۷۸	۱۷۱	۳۲۴۸/۹۲		
کل	۵۸۷۹۱۹/۴۴	۱۷۲			

همان‌طور که در جدول ۵ ملاحظه می‌شود، بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قادر پیش بینی اختلالات رفتاری دانشآموزان بصورت منفی را دارد ($F=۹/۹۵$ و $P<0/002$).

جدول ۶: ضرایب مدل پیش بینی اختلالات رفتاری دانشآموزان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

متغیر	آماره			
	p	t	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد
			B	β
مقدار ثابت	۰/۰۰۱	۲۷/۹۵	-	۷/۸۶
هوش هیجانی والدین (مادران)	۰/۰۰۲	-۳/۱۵	-۰/۲۳	۰/۰۷

همان‌طور که در جدول ۶ ملاحظه می‌شود، بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود، متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=-0/23$) قادر دارد که اختلالات رفتاری دانشآموزان را بصورت منفی پیش‌بینی کند.

۲- حافظه فعال دانشآموزان را می‌توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بینی کرد.

جدول ۷: خلاصه مدل پیش بینی حافظه فعال دانشآموزان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

مدل	آماره			
	خطای استاندارد	R^2 تنظیم شده	R^2	R
مدل پیش بینی حافظه فعال	۷/۸۷	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۲۱

همان‌طور که در جدول ۷ ملاحظه می‌شود، بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود، بین متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانشآموزان همبستگی چندگانه ($MR=0/21$) وجود دارد و نتایج نشان داد که ۴ درصد واریانس حافظه فعال دانشآموزان بوسیله متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) قابل تبیین است.

جدول ۸: تحلیل واریانس مدل حافظه فعال دانشآموزان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

آماره	مجموع مربعات	درجه آزادی	باقیمانده مربعات	سطح معناداری	F
رگرسیون	۵۰۲/۴۱	۱	۵۰۲/۴۱	۰/۰۰۵	۸/۰۹

۶۲/۰۸	۱۷۱	۱۰۶۱۶/۱۰	باقیمانده
	۱۷۲	۱۱۱۱۸/۵۲	کل

همان‌طور که در جدول ۸ ملاحظه می‌شود، بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قدرت پیش‌بینی حافظه فعال دانش‌آموzan را دارد ($F=8/0\cdot ۹$ و $P<0\cdot ۰۵$).

جدول ۹: ضرایب مدل پیش‌بینی حافظه فعال دانش‌آموzan بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران)

آماره	متغیر	ضرایب استاندارد نشده			ضرایب استاندارد	p	t
		β	خطای استاندارد	B			
مقدار ثابت		-	۱/۰۸	۱۶/۳۲			
هوش هیجانی والدین (مادران)		۰/۲۱	۰/۰۱	۰/۰۳		۰/۰۰۵	۲/۸۴

همان‌طور که در جدول ۹ ملاحظه می‌شود، بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود، متغیر پیش‌بین هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=0/21$) قدرت دارد که حافظه فعال دانش‌آموzan را بصورت مثبت پیش‌بینی کند.

بحث و نتیجه‌گیری فرضیه اصلی

- بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش‌آموzan رابطه وجود دارد. با توجه به نتایج مشخص شد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری هیجان پذیری دانش‌آموzan برابر $r=-0/16$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۰$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری وسوسی دانش‌آموzan برابر $r=0/15$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۰$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری گوشه‌گیری دانش‌آموzan برابر $r=-0/19$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۹$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات پارانوئیدی دانش‌آموzan برابر $r=-0/25$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۱$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات پارانوئیدی تمایلات افسردگی دانش‌آموzan برابر $r=-0/20$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۰$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات تهاجمی دانش‌آموzan برابر $r=-0/18$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۱$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات بی قراری دانش‌آموzan برابر $r=-0/15$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۳$ معنادار می‌باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات ضد اجتماعی دانش‌آموzan برابر $r=-0/20$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۸$ معنادار می‌باشد؛ به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) با اختلالات رفتاری هیجان‌پذیری، وسوسی، گوشه‌گیری، تمایلات پارانوئیدی، تمایلات افسردگی، تمایلات بی قراری و تمایلات ضد اجتماعی دانش‌آموzan رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد که ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و حافظه فعال دانش‌آموzan برابر $r=0/21$ می‌باشد که در سطح $0/0\cdot ۵$ معنادار می‌باشد؛ به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانش‌آموzan رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

نتیجه بدست آمده با پژوهش‌های قطبی (۱۳۹۵)، ربیعی و سلحشوری (۱۳۹۴)، حریقی (۱۳۹۴)، نوروزی و همکاران (۱۳۹۴)، محمودی (۱۳۹۴)، صادقی و حسنی (۱۳۹۴)، ابوالحسنی (۱۳۹۳)، نیسی و خالقی (۱۳۹۳)، کاظمی (۱۳۹۲)، عاشوری (۱۳۹۲)، رحیمی و بشلیده (۱۳۹۲)، آندرسون و تیل (۲۰۱۶)، تایلر (۲۰۱۶)، سن و نیلت (۲۰۱۵)، لازار (۲۰۱۵)، یلماز و

همکاران (۲۰۱۳)، پیتر و میلسن (۲۰۱۳)، میلر (۲۰۱۳)، رابین (۲۰۱۱) و دیوید و همکاران (۲۰۱۱) که نشان دادند که هوش هیجانی با اختلالات رفتاری رابطه منفی معناداری دارد و با پژوهش‌های غفوری منش (۱۳۹۵)، نجاتی (۱۳۹۴)، پارسانژاد (۱۳۹۴)، اعتمادی (۱۳۹۳)، نیسی (۱۳۹۳)، لاور و تونی (۲۰۱۶)، اپا و همکاران (۲۰۱۴)، پلی و همکاران (۲۰۱۳)، کاتین (۲۰۱۲) و فیند (۲۰۱۲) که نتیجه گرفتند هوش هیجانی با حافظه فعال رابطه مستقیم معناداری دارد، همسویی دارد.

فرضیه‌های فرعی

- اختلالات رفتاری دانشآموزان را می‌توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بینی کرد.

با توجه به نتایج مشخص شد، بین متغیر پیش‌بینی هوش هیجانی والدین (مادران) با اختلالات رفتاری دانشآموزان همبستگی چندگانه ($MR=0/22$) وجود دارد و نتایج نشان داد که ۵ درصد واریانس اختلالات رفتاری دانشآموزان بوسیله متغیر پیش‌بینی هوش هیجانی والدین (مادران) قابل تبیین است و متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قادر است پیش‌بینی اختلالات رفتاری دانشآموزان بصورت منفی را دارد ($F=9/95$ و $P<0.002$). طبق نتایج هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=0/23$) قدرت دارد که اختلالات رفتاری دانشآموزان را بصورت منفی پیش‌بینی کند.

نتیجه بدست آمده با پژوهش‌های قطبی (۱۳۹۵)، ربیعی و سلحشوری (۱۳۹۴)، صادقی و حسنی (۱۳۹۴)، نیسی و خالقی (۱۳۹۳)، رحیمی و بشلیده (۱۳۹۲)، آندرسون و تیل (۲۰۱۶)، تایلر (۲۰۱۶)، سن و نیلت (۲۰۱۵)، لازار (۲۰۱۵)، پیتر و میلسن (۲۰۱۳) که نتیجه گرفتند، هوش هیجانی بین منفی معناداری برای اختلالات رفتاری می‌باشد، همسویی دارد.

- حافظه فعال دانشآموزان را می‌توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بینی کرد.

با توجه به نتایج مشخص شد، بین متغیر پیش‌بینی هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانشآموزان همبستگی چندگانه ($MR=0/21$) وجود دارد و نتایج نشان داد که ۴ درصد واریانس حافظه فعال دانشآموزان بوسیله متغیر پیش‌بینی هوش هیجانی والدین (مادران) قابل تبیین است و متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قادر است پیش‌بینی حافظه فعال دانشآموزان را دارد ($F=8/09$ و $P<0.005$) و طبق نتایج متغیر پیش‌بینی هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=0/21$) قدرت دارد که حافظه فعال دانشآموزان را بصورت مثبت پیش‌بینی کند.

نتیجه بدست آمده با پژوهش‌های غفوری منش (۱۳۹۵)، نجاتی (۱۳۹۴)، لاور و تونی (۲۰۱۶)، اپا و همکاران (۲۰۱۴)، پلی و همکاران (۲۰۱۳)، کاتین (۲۰۱۲) و فیند (۲۰۱۲) که نتیجه گرفتند هوش هیجانی می‌تواند حافظه فعال را پیش‌بینی کند، همسویی دارد.

هدف این پژوهش بررسی ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات و حافظه فعال دانشآموزان بود. جامعه آماری در پژوهش حاضر عبارت از کلیه دانشآموزان مدارس راهنمایی شهر ساوه در سال ۱۳۹۶ بود که شامل ۴۵۰۰ دانشآموز می‌باشند. نمونه این پژوهش شامل ۱۷۳ مادر و دانشآموز شد که بصورت خوش‌ایبی چندمرحله‌ایی انتخاب شدند. در این پژوهش از سه ابزار پرسشنامه هوش هیجانی سبیریا شرینگ، پرسشنامه شخصیتی و دوروث و از آزمون حافظه فعال دانیمن و کارپنتر استفاده شد. در این فصل فرضیه‌های تدوین شده با توجه به نتایج بدست آمده تبیین می‌شود و در انتهای محدودیت‌ها و پیشنهادها ارائه می‌شود.

منابع:

۱. ابولحسنی، فریبا. (۱۳۹۳). نقش پیش‌بینی هوش هیجانی بر اختلالات رفتاری نوجوانان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات کرج.
۲. احمدی، حسن و جمهیری، فرهاد. (۱۳۹۰). روان‌شناسی رشد نوجوانی، بزرگسالی. قم: آینده درخشنان.
۳. اعتمادی، مریم. (۱۳۹۴). رابطه بین هوش هیجانی و الگوهای ارتباطی والدین با میزان حافظه فعال در کودکان و مادران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز.

۱. پارسانژاد، رضا. (۱۳۹۴). رابطه هوش‌هیجانی و عزت‌نفس با حافظه‌فعال. *فصلنامه پرستاری*، سال ۱۰، شماره ۴: ۱۳-۴.
۲. پروچسکا، جیمز او. نورکراس، جان-سی. (۱۹۹۹). نظریه‌های روان درمانی. ترجمه سیدمحمدی (۱۳۹۰). تهران: انتشارات رشد.
۳. حربی، مهدی. (۱۳۹۴). بررسی رابطه بهزیستی و هوش هیجانی با اختلال رفتاری در دانش آموزان. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی کرج*.
۴. حسنی، فرید. (۱۳۹۴) بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و هوش هیجانی با شادکامی دانشجویان دانشگاه چمران اهواز. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز*.
۵. ربیعی، لیلی و سلحشوری، آرش. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی و تنظیم هیجانی با پرخاشگری دانش آموزان دبیرستانی. *مجله تحقیقات نظام سلامت*، سال ۸ (۵): ۸۴۴-۸۵۶.
۶. رحیمی، جعفر و بشلیده، کیومرث. (۱۳۹۲). بررسی رابطه هوش هیجانی با ناسازگاری رفتاری در دانش آموزان پسر مقطع دبیرستان. *مجله علوم تربیتی*، سال ۱۳ (۱): ۱۱۱-۱۲۴.
۷. صادقی، غلامرضا و حسنی، مهرداد. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی و تعارضات با اختلالات رفتاری. *مجله روانشناسی*، ۱۰ (۴۷): ۲۸۲-۲۹۶.
۸. عashوری، میعاد. (۱۳۹۲). بینی اختلال رفتاری نوجوانان براساس هوش هیجانی. *مجله علوم پزشکی سمنان*. دوره ۱۰، ۱، ۵۶-۴۳.
۹. عسگری، رضا. (۱۳۹۰). رابطه سلامت روان با بهزیستی و هوش هیجانی کارکنان ملی حفاری ایران در شهر اهواز. *پایان نامه کارشناسی. دانشگاه شهید چمران اهواز*.
۱۰. عسگری، پرویز؛ حیدری، علیرضا؛ نادری، فرح؛ مرعشیان، فاطمه؛ نقی پور، سیما و ضمیری، امین. (۱۳۹۰). آزمون‌های روان‌شنختی اهواز: *دانشگاه آزاد اسلامی اهواز*.
۱۱. عسگری‌منش، ثریا. (۱۳۹۵). رابطه هوش هیجانی با دقت و حافظه فعال دانش آموزان. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی تهران*.
۱۲. قطبی، حسن. (۱۳۹۵). پیش بینی اختلال رفتاری پرخاشگری بر اساس ناگویی هیجانی و هوش هیجانی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی شیراز*.
۱۳. کاظمی، ندا. (۱۳۹۲). رابطه هوش هیجانی والدین با ناسازگاری اجتماعی کودکان. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات کرج*.
۱۴. محمودی، سعید. (۱۳۹۴). بررسی رابطه هوش هیجانی مادران با اختلال رفتاری کودکان در مادران و دانش آموزان دبستانی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی تهران*.
۱۵. نجاتی، علی. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی مادران با حافظه فعال دانش آموزان دبستانی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهرا تهران*.
۱۶. نوروزی، سعید؛ پوراعتماد، رضا؛ عسگریان، علی و حجتی، دانیال. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی مادران با اختلال پرخاشگری دانش آموزان. *روانشناسی تحولی*، سال ۸، شماره ۳۰: ۱۳۵-۱۲۴.
۱۷. نیسی، سمیه. (۱۳۹۳). رابطه هوش هیجانی با حافظه فعال در دانش آموزان. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات خوزستان*.
۱۸. نیسی، غلامرضا و خالقی، احمد. (۱۳۹۳). رابطه هوش هیجانی و تنظیم هیجانات با اختلالات رفتاری نوجوانان. *پژوهشنامه علوم انسانی*، دوره ۱۴ (۳): ۲۴۹-۲۲۷.
22. Anderson, M. & Til, S. (2015). The relationship of emotional intelligence in parent with behavior distortions of students. *Journal of Behavior*, 54 (4): 105-120.

23. Bar-on, R. (2000). The Emotional Quoient Inventory (EQ-I), Ameasure of Emotional Intelligence.
24. Cartin, A. (2012). The relationship between p emotional intelligence with working memory. *Journal of Cognition and Emotion*. 22(3):539-551.
25. Divid, J, Vaes,J, Brautsaert, D.L. (2011). The relationship of emotional intelligence in mother with behavior distortions of students. *Journal of Psychology*, 102, 630-5
26. Epa, M.G, Manfredi, C, Rececchi, D, Rovetto, F, Ruggiero, G.M. (2014). parental overprotection and emotional intelligence as predictors and working memory. *Journal of Psychology Disciplines*, 44(5): 1172-1181.
27. Goleman. D. (2003). Emotional intelligence. NewYork:Batman Book.
28. Find, Z. (2012). The relationship of emotional intelligence with working memory of students. *Journal of Rational Emotive & Cognitive behavior Therapy*, 23,3: 245-261.
29. Lawer, H. & Toni, S. (2016). The relationship between emotional intelligence and alexithymia with working memory of students. *Journal of Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*, 40, 757-768.
30. Lazar, J. (2015). Relationship of resilience and emotional intelligence in mother with behavior distortions. *Journal of Psychology*. V, 38, No, 6, pp: 337-344.
31. Mayer, J. D, & Salavey, P. (2003). Emotional intelligence. imaginarvion. cognition, and ersonality. 185-217.
32. Mayer, J.D, Stroud. L.R, woolery, A, & pel, E.S. (2000). Perceived emotional intelligence, stress, reactivity, and symptom reports fathtered exploration using trait mood scale. *Journal of Applied Psychology*, 17, 611-627.
33. Marder, A. (2011). Relationship of resilience and emotional intelligence with aggressive. *International Journal of Stress Management*. V 14(4), 398-416.
34. Miler, P. (2013). The relationship between emotional intelligence in parent with aggressive. *Journal of psychology Behavior*, 32,323-334.
35. Mishel, A. (2013). Relationship between of spiritual and emotional intelligence with aggressive. *International Journal of Mental Health*, 23(4), 53-68.
36. Pitr, D, & Milsen, A. (2013). relationship between of Psychometric properties of the HEXACO Personality Inventory and emotional intelligence with behavior distortions of students. *Journal Academy of Psychology*, 56 (1), 396-406.
37. Plei, D, Nildelsen, T, & Wiley, F. (2013). The relationship between of emotional intelligence and working memory. *Journal of Hom Nutr. Diet*. 15 (1): 9-17.
38. Rabin, D. (2013). Relationship between of emotional intelligence with anxiety and depression. *Journal of Psychology*. 142,3-44.
39. Raise, A. (2013). Cognitive therapy: A30- year retrospective. Amrican psychologist, 46: 265-375.
40. Shoares. A. (2013). Emotions Intelligence. *Journal of Personality*, 63 (2), 262 - 274.
41. Sen, S, & Nilter, T. (2015). Relationship between of emotional intelligence with anxiety and aggressive. *The Journal of Social psychology*. 139. (1). 80-89.
42. Sties, W, & Berwn, G. (2010). Resilience and cognitive emotion intentions: pair rewards fair treatment. *Journal of Social Psychology*: 142, 3.
43. Taylers, P. (2016). The relationship between of emotional intelligence and interpersonal cognitive distortions with behavior distortions. *Journal American Psychiatry*. 36 (9): 457-461.
44. Zuskova, K. (2014). Emotions Intelligence. *Journal of Applied sport psychology*, 20, p: S 63.
45. Yilmaz, E.A. Gencoze, T, Wells, A. (2013). The causal role of emotional intelligence in mother on the behavior distortions of students. *Journal of Educational Psychology*, 40 (3): 130-142.

The Relationship Parent's Emotional Intelligence and Student Behavioral Problems with Student Working Memory

Mohammad Sabzi ¹, Dr. Yousef Shahi ²

1- MA Student of Educational Psychology, Islamic Azad University, Saveh Branch, Saveh, Iran

2- Assistant Professor, Department of Psychology, PhD in General Psychology, Tehran University, Tehran, Iran

Abstract

The goal of this study is to inspect the relationship between emotional intelligence in parent with behavior distortions and working memory of students. Research plan was from correlation type. The sample includes 173 of mother and students and that were selected multi-stage research instruments include was the emotional intelligence Sibria Sherink scale, behavior distortions Wedures scale and working memory Daniman and Karpenter scale. For analyzing the results, we used Pierson's simple statistical correlation coefficient and multiple regression analysis method. The result showed that there is meaningful relationship negative between emotional intelligence in mother with behavior distortions of students and there is meaningful relationship positive between emotional intelligence in mother with working memory of students. It also regression result showed that there is emotional intelligence in mother in negative prediction on the behavior distortions of students and that there is emotional intelligence in mother in positive prediction on the working memory of students.

Keywords: Emotional Intelligence, Behavior Distortions, Working Memory.
